

Sygn. Akt XVII AmA 38/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2019 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: ***Sędzia SR (del.) Jolanta Stasińska***

Protokolant: st.sekr.sądowy Joanna Preizner

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2019 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa ***B. Ł., A. Ł.***

przeciwko ***Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów***

o nałożenie kar pieniężnych

na skutek odwołania B. Ł., A. Ł. od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 17 lipca 2018 roku, Nr (...)

1. oddala odwołanie,
2. zasądza od B. Ł., A. Ł. solidarnie na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SR (del.) Jolanta Stasińska

Sygn. akt XVII AmA 38/18

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów decyzją Nr (...) z dnia 17 lipca 2018 r, stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz.U. z 2018 poz. 798 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, wszczętego z urzędu przeciwko B. Ł. i A. Ł.- wspólnikom spółki cywilnej: Podmiot (...) w P.:

I. na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nałożył na B. Ł.- wspólnika spółki cywilnej: Podmiot (...) w P. karę pieniężną w wysokości 10.000 zł, stanowiącą równowartość 2.397,57 euro (dwa tysiące trzysta dziewięćdziesiąt siedem euro 57/100), za nieudzielenie informacji żądanych na podstawie art. 50 ust. 1 tej ustawy w wezwaniach Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia: 26 października i 24 listopada 2017r. oraz 12 stycznia 2018r. w postępowaniu wyjaśniającym o sygn. akt (...), za zapłatę której odpowiada solidarnie z A. Ł.

II. na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nałożył na A. Ł.- wspólnika spółki cywilnej: Podmiot (...) w P. karę pieniężną w wysokości 10.000 zł, stanowiącą równowartość 2.397,57 euro (słownie: dwa tysiące trzysta dziewięćdziesiąt siedem euro 57/100), za nieudzielenie informacji żądanych na podstawie art. 50

ust. 1 tej ustawy w wezwaniach Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia: 26 października i 24 listopada 2017r. oraz 12 stycznia 2018r. w postępowaniu wyjaśniającym o sygn. akt (...), za zapłatę której odpowiada solidarnie z B. Ł.,

III. na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 1257 ze zm.) w zw. z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów postanowił obciążyć solidarnie B. Ł. i A. Ł.- wspólników spółki cywilnej: Podmiot (...) w P. kosztami postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej w wysokości 39 zł oraz zobowiązał do ich zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Od wyżej wymienionej decyzji powodowie B. Ł. i A. Ł. złożyli odwołanie, zaskarżając decyzję w całości.

Odwołujący zarzucili zaskarżonej decyzji:

1. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na dowolnym przyjęciu, iż skarżący nie odpowiedzieli na wezwania Prezes UOKiK, co więcej, nie zrobili tego w sposób rzekomo umyślny, czego skutkiem jest naruszenie prawa materialnego art. 77 w zw. z art. 107§3 k.p.a. przez:

- zaniechanie rozpatrzenia w sposób wyczerpujący całego zebranego w sprawie materiału dowodowego, a tym samym pominięcie okoliczności wskazujących po stronie skarżącego udzielenie odpowiedzi na wezwania Prezes UOKiK oraz brak nieumyślności w nieterminowym udzielaniu tychże odpowiedzi, brak możliwości udzielenia stosownej odpowiedzi w terminie, gdyż wiązało się to ze skomplikowanymi i czasochłonnymi działaniami, wyjątkowy charakter działalności gospodarczej prowadzonej przez skarżących polegającej na najwyższej dbałości o zdrowie i życie człowieka, i wobec powyższego konieczność pierwszeństwa wykonywania obowiązków wobec konsumentów,

- brak wskazania przez organ w uzasadnieniu na jakich okolicznościach i dowodach oparł stwierdzenie, że po stronie skarżącego udzielenie odpowiedzi Prezesowi UOKiK i przedłożenie żądanej dokumentacji, w zastanym u skarżących wówczas stanie faktycznym, nie wymagało nadmiernych, skomplikowanych działań, dodatkowego czasu na zgromadzenie dokumentacji, pomimo, że z materiału dowodowego, w tym przede wszystkim z książki kontroli Skarżących, wynikają przeciwne twierdzenia do twierdzeń zawartych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, w konsekwencji brak wyjaśnienia przez organ na czym polegało naruszenie przez skarżącego obowiązków przewidzianych w ustawie,

2. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na pominięciu przez organ przy wymierzaniu kary istotnych okoliczności łagodzących polegających na udzieleniu odpowiedzi, zastosowaniu się do wezwań organu i zmiany stosowanych wzorców umownych, dotychczasowej nienagannej współpracy skarżących z organem, ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika celem najwyższej staranności przy kontaktach z organem, a w konsekwencji naruszenie prawa materialnego art. 111 ustawy z dnia 16.02.2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów,

3. naruszenie przepisu art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. 16.02.2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez jego błędne zastosowanie i wskazanie jako podstawy nałożenia kary, podczas gdy żadna z przesłanek uzasadniających nałożenie kary w przedmiotowym przepisie nie odnosi się do stanu faktycznego i okoliczności niniejszej sprawy, a sam organ wskazuje w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, że skarżący zdawali sobie rzekomo sprawę utrudniania przebiegu postępowania, co jest przesłanką uzasadniającą nałożenie kary, która wynika z innego przepisu ww. ustawy.

Mając na uwadze powyższe powodowi wnieśli o:

- uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, ewentualnie o zmianę decyzji poprzez nałożenie kary pieniężnej w dolnej granicy ustawowej,

- o zasądzenie zwrotu kosztów niniejszego postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania powodowie wskazali, że dochowali najwyższej możliwej staranności w ramach prowadzonych przez pozwanego postępowań, w zastanych okolicznościach reorganizacji prowadzonej przez skarżących działalności oraz poddawania ich działalności licznym kontrolom w czasie wystosowania wezwań organu i prowadzenia czasochłonnych remontów siedziby spółki. Według powodów, z przedłożonej dokumentacji jednoznacznie wynika, że skarżący przekazali żądane informacje Prezesowi UOKiK, a wnioski o ewentualne przedłużenie terminu do ich złożenia były konieczne i należyście uzasadnione. W ocenie strony powodowej, pozwany nie wykazał, aby wystąpił jakikolwiek stopień naruszenia interesu publicznego, nie przedstawił też żadnego argumentu uzasadniającego zastosowanie kary i to w wysokości 10.000,00 zł. Powodowie wskazali, że z uwagi na szczególny charakter działalności, w pierwszej kolejności musieli zadbać o najwyższe dobro Pensjonariuszy, a dopiero w drugiej kolejności odpowiadać na zadane pytania Prezesa UOKiK. Wypełnili więc swoje obowiązki ustawowe selektywnie ze względu na interes społeczny oraz dbałość o życie i zdrowie człowieka, które stanowią najwyższe dobro. Z daleko idącej ostrożności wskazali również, że nałożona kara jest oczywiście nieproporcjonalna a kluczowe znaczenie dla oceny proporcjonalności wysokości kary pieniężnej ma okoliczność ustosunkowania się do wezwań i przedstawienia żądanych przez Prezesa UOKiK informacji. Powodowie wskazali również, że w dniu 7 czerwca 2018 roku wyznaczyli profesjonalnego pełnomocnika, który w dniu 7 czerwca 2018 roku wystosował obszernie pismo, a już w dniu 9 lipca 2018 roku wystosował kolejne pismo, a zatem jeszcze przed wydaniem zaskarżonej decyzji.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany – Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. Wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W treści odpowiedzi pozwany wskazał, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa i oparta na słusznych przesłankach wynikających z ustaleń faktycznych i prawnych. Pozwany wskazał, że fakt nieudzielenia przez powodów odpowiedzi na wezwania dopiero po kilku miesiącach od upływu wyznaczonych w nich terminów nie zmienia jednak dokonanej oceny, że powodowie utrudnili sprawny i efektywny przebieg postępowania wyjaśniającego, wykluczając możliwość jego zakończenia w terminie określonym w art. 48 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Z tego względu pozwany nie może podzielić zarzutu, że nie wykazał, aby w niniejszej sprawie wystąpił jakikolwiek stopień naruszenia interesu publicznego. W odniesieniu do podnoszonych przez powodów utrudnień w udzieleniu informacji pozwany wskazał, że do tych kwestii odniósł się szczegółowo w uzasadnieniu decyzji, stwierdzając m.in., że kontrole innych organów lub instytucji nie stanowiły trwałej przeszkody wykluczającej możliwość przygotowania przez powodów odpowiedniego pisma, w celu udzielenia odpowiedzi na wezwania, zwłaszcza, że powodowie świadczyli wówczas przedmiotowe usługi. Skoro zatem byli w stanie prowadzić bieżącą działalność w okresie wielu kontroli czy remontów, to w ocenie pozwanego nieracjonalne byłoby przyjęcie, że nie byli w stanie w tym samym okresie odpowiedzieć na otrzymywane wezwania, zwłaszcza, że żądane informacje dotyczyły podstawowych aspektów ich działalności. Pozwany wskazał również, że w ustalonych okolicznościach w pełni uzasadnione było przypisanie powodom umyślnego naruszenia przepisów ustawy. Nie można bowiem pominąć, że doręczone powodom wezwania zawierały jednoznaczne w treści pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji. Pozwany podkreślił jednocześnie, że powyższa ustawa przewiduje możliwość nałożenia kary w wysokości do 50 000 000 euro, dlatego wbrew twierdzeniu strony powodowej, przy ustalaniu jej wysokości pozwany wziął pod uwagę okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania.

W toku rozprawy strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

B. Ł. i A. Ł.- wspólnicy spółki cywilnej: Podmiot (...) w P. prowadzą działalność gospodarczą w oparciu o wpisy do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej RP. W ramach tej działalności Przedsiębiorcy prowadzą m.in. Dom Pobytu (...) przy ul. (...) w P., przeznaczony do stałego i okresowego pobytu osób niepełnosprawnych,

przewlekłe chorych lub w podeszłym wieku. Podstawą przyjęcia ww. osób do Domu Pobytu (...) są umowy o świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych zawierane przez Przedsiębiorców z opiekunami tych osób (k. 40-41, k. 25-32, k. 33-34, k. 19-24 akt adm.).

Pismem z dnia 26 października 2017r. Prezes UOKiK na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wezwał Przedsiębiorców, wyznaczając 14-dniowy termin, do:

1. sprecyzowania, w ramach jakiej działalności gospodarczej prowadzony jest Dom Pobytu (...) przy ul. (...) w P.; w szczególności wyjaśnienia, co oznacza stwierdzenie zamieszczone w § 3 ust. 1 Regulaminu organizacyjnego załączonego do pisma z dnia 16 maja 2017r., że Dom Pobytu (...) jest jednostką organizacyjną Spółki (...). B. Ł. i A. Ł.,

2. jednoznacznego oświadczenia, czy Przedsiębiorcy posiadają zezwolenie wojewody na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym oraz osobom w podeszłym wieku, o którym mowa w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 1769),

3. wskazania, od kiedy Przedsiębiorcy stosują nowe wzorce umów załączone do pisma z dnia 16 maja 2017r., tj. wzorec umowy o świadczenie usług pielęgnacyjno- opiekuńczych, Regulamin organizacyjny Domu Pobytu (...) oraz statut Domu Pobytu (...),

4. przedłożenia kopii 1 umowy o świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych zawartej zgodnie z postanowieniami ww. wzorca w październiku 2017r., a jeśli w tym okresie takiej umowy nie zawarto- przedłożenia kopii umowy, która zawarta została we wrześniu bądź sierpniu 2017r.,

5. wyjaśnienia, czy wzorce umów, o których mowa w pkt 3, są doręczane konsumentowi przed zawarciem umowy o świadczenie usług pielęgnacyjno- opiekuńczych oraz wskazania, kiedy konsument może się z nimi zapoznać,

6. wskazania liczby pensjonariuszy przebywających w Domu Pobytu (...) w ramach pobytów dziennych i całodobowych- podania odrębnych danych dla obydwu rodzajów pobytu na dzień otrzymania pisma,

7. sprecyzowania, jakie wizyty lekarskie są wliczone w cenę pobytu w Domu Pobytu (...)

podania danych adresowych osób, których opinie zostały zamieszczone na stronie internetowej [www\(...\).pl](http://www(...).pl),

8. przedłożenia łączącej Przedsiębiorców aktualnie umowy spółki cywilnej.

W wezwaniu Prezes UOKiK pouczył Przedsiębiorców, że w przypadku nieudzielenia informacji albo udzielenia informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd, na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów może nałożyć na nich karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro. Wezwanie zostało doręczone w dniu 30 października 2017r. (k. 3-4 akt adm.).

Pomimo upływu wyznaczonego terminu Przedsiębiorcy nie odpowiedzieli na wezwanie. (okoliczność bezsporna)

Prezes UOKiK wystosował ponowne wezwanie do Przedsiębiorców z dnia 24 listopada 2017r. o tożsamej treści, wyznaczając kolejny 14-dniowy termin na jego wykonanie (k. 5-6 akt adm.).

Pismem z dnia 12 grudnia 2017r. Pani B. Ł. zwróciła się o przedłużenie terminu na złożenie przez Przedsiębiorców odpowiedzi na wezwanie, do dnia 31 grudnia 2017r., z uwagi na remont części biurowej placówki, w której zabezpieczone są dokumenty. Pani B. Ł. wskazała, że „działalność administracyjna prowadzona jest w okrojonym zakresie, z uwagi na brak możliwości lokalowych”, co uniemożliwia Przedsiębiorcom zebranie wszystkich dokumentów wymaganych w wezwaniu. (k. 7 akt adm.) Przychylając się do otrzymanej prośby, pismem z dnia 13 grudnia 2017r. Prezes UOKiK przedłużył termin udzielenia odpowiedzi na wezwanie, zastrzegając jednocześnie, że

odpowieź powinna zostać dostarczona do Urzędu najpóźniej do wyznaczonej daty, tj. do dnia 31 grudnia 2017r. (. 8 akt adm.).

Przedsiębiorcy nie udzielili odpowiedzi na wezwanie. (okoliczność bezsporna)

Pismem z dnia 12 stycznia 2018r. Prezes UOKiK skierował do Przedsiębiorców kolejne wezwanie, żądając dostarczenia tych samych co poprzednio informacji i dokumentów. Pomimo jego odebrania w dniu 16 stycznia 2018r., Przedsiębiorcy nie odpowiedzieli również na to wezwanie. (k. 9 akt adm.)

Postanowieniem z dnia 2 marca 2018r. Prezes UOKiK wszczął z urzędu postępowanie w sprawie nałożenia na Przedsiębiorców kar pieniężnych za nieudzielenie informacji żądanych na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. (k. 1 akt adm.)

Prezes UOKiK zaliczył w poczet dowodów w niniejszym postępowaniu, powiadamiając o tym Przedsiębiorców pismami z dnia: 5 kwietnia i 16 maja 2018r.:

1. materiał postępowania wyjaśniającego o sygn. akt (...) w postaci:

- wezwań Prezesa Urzędu z dnia: 26 października i 24 listopada 2017r. oraz 12 stycznia 2018r. skierowanych do Przedsiębiorców wraz ze zwrotnymi potwierdzeniami ich odbioru

- pisma B. Ł. z dnia 12 grudnia 2017r. zawierającego prośbę o przedłużenie terminu udzielenia odpowiedzi na wezwanie do dnia 31 grudnia 2017r.

- pisma Prezesa Urzędu z dnia 13 grudnia 2017r., w którym wyrażono zgodę na przedłużenie Przedsiębiorcom terminu do udzielenia odpowiedzi na wezwanie do dnia 31 grudnia 2017r.

2. materiał zgromadzony w sprawie o sygn. akt (...), dotyczącej skierowanego do Przedsiębiorców wezwania do dobrowolnego zaniechania stosowania niedozwolonych postanowień umownych. (k. 12, 43-46, 47-50 akt adm.)

Pismem z dnia 16 maja 2018r. Prezes UOKiK przedstawił Przedsiębiorcom szczegółowe uzasadnienie zarzutów, wyznaczając termin 14 dni na zajęcie ewentualnego stanowiska co do poczynionych ustaleń faktycznych i ich oceny prawnej. (k. 43-46, 47-50 akt adm.)

Od 2012 roku Przedsiębiorcy prowadzą prace adaptacyjne placówki. W okresie doręczania powyższych wezwań przez Prezesa UOKiK do udzielenia informacji, Przedsiębiorcy prowadzili remont części administracyjno – biurowej na parterze budynku, tj. w części w której pozostawała dokumentacja spółki oraz prowadzone były prace dotyczące systemu przeciwpożarowego. W dniu 15 grudnia 2017 roku miała miejsce kontrola w przedmiocie oceny stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń i urządzeń. W dniu 28 marca 2018 roku miała miejsce kontrola w szczególności w zakresie dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych. W okresie od 19 kwietnia 2018 roku do 25 maja 2018 roku przeprowadzono kontrolę z Urzędu Wojewody (...) w zakresie: ocena zgodności wykonywanej działalności z przepisami prawa, w tym ocena dokumentacji technicznej. W dniu 11 maja 2018 roku przeprowadzono kontrolę z PSSE w zakresie oceny stanu sanitarno – technicznego urządzeń podmiotu leczniczego. W okresie od 25 lipca 2017 roku do dnia 23 maja 2018 roku, z przerwą od dnia 29 lipca 2017 roku do dnia 6 października 2017 roku, prowadzona była kontrola z ZUS. (zeznania powoda A. Ł. – k. 98-100, k. 61-66 akt adm.)

Pismem z dnia 7 czerwca 2018 r. Przedsiębiorcy wniesli o przedłużenie terminu na ustosunkowanie się do postawionego zarzutu. Z uzasadnienia pisma Przedsiębiorcy wskazali, że udzielenie odpowiedzi na otrzymane przez nich wezwanie było niemożliwe m.in. z uwagi prowadzone kontrole, remont części administracyjnej siedziby spółki, opracowywanie projektu i montaż instalacji oddymiania i odprowadzania ciepła z klatki schodowej, opracowywanie projektu i montaż oświetlenia awaryjnego w części budynku zaaranżowanej na pobyt pensjonariuszy, aktualizację obowiązujących umów, wdrażanie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. oraz pozyskiwanie wymaganej prawem dokumentacji dla uzyskania zezwolenia wojewody na

prowadzenie placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku. Przedsiębiorcy podnieśli dodatkowo, że przez cały czas występowania wymienionych okoliczności świadczyli kompleksowe usługi w ramach zakładów leczniczych, prowadzonych na podstawie księgi rejestrowej, „co wiąże się z wykonywaniem ogromnej ilości obowiązków, których należyte dopełnienie uniemożliwiło ustosunkowanie się do pism Prezesa UOKiK we wskazanych terminach”. (k. 51-54 akt adm.)

Pismem z dnia 14 czerwca 2018 roku, w odpowiedzi na powyższe pismo dotyczące przedłużenia terminu, Prezes UOKiK zawiadomił Przedsiębiorców, że mają możliwość ustosunkowania się do postawionego im zarzutu do zakończenia prowadzonego postępowania administracyjnego, termin do przedstawienia stanowiska jest nadal otwarty, w tym odnieść się do szczegółowego uzasadnienia zarzutów wskazanego w piśmie Prezesa UOKiK z dnia 16 maja 2018 r. oraz o możliwości zaznajomienia się z aktami niniejszego postępowania. (k. 68 akt adm.)

Pismem z dnia 22 czerwca 2018r. Prezes UOKiK zawiadomił Przedsiębiorców o zakończeniu zbierania materiału dowodowego, możliwości zapoznania się z nim oraz złożenia dodatkowych wyjaśnień. (k. 69 akt adm.)

Po zapoznaniu się z materiałem dowodowym, pismem z dnia 9 lipca 2018r. Przedsiębiorcy podtrzymali swoje stanowisko co do niemożności udzielenia odpowiedzi na skierowane do nich wezwania. Przedsiębiorcy podkreślili, że przed wystąpieniem okoliczności wymienionych w piśmie z dnia 7 czerwca 2018r. prawidłowo współpracowali z Prezesem Urzędu, udzielając wszelkich żądanych informacji i sporządzając odpowiedzi na wszystkie pisma Prezesa Urzędu. Jak wskazali, dopiero po dniu 12 grudnia 2017r. ze względu na zmiany organizacyjne w Spółce, w tym prowadzone kontrole, remonty, projekty oraz dbałość o najwyższe dobro pensjonariuszy i klientów prowadzonego zakładu leczniczego, powstały opóźnienia we współpracy z Prezesem Urzędu. Wnosząc o nienakładanie kary pieniężnej, Przedsiębiorcy zadeklarowali jednocześnie przygotowanie i przekazanie kompletnej odpowiedzi na otrzymane wezwania. (k. 71-73 akt adm.)

W dniu 17 lipca 2018 roku Prezes UOKiK wydał decyzję Nr (...). (k. 82-86)

Powyżej opisany stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, których prawdziwość, wiarygodność i moc dowodowa nie była podważana w postępowaniu sądowym, jak też na podstawie twierdzeń stron. Zgodnie z wnioskiem strony powodowej Sąd postanowieniem z dnia 11 września 2019 roku, na podstawie art. 302§1 k.p.c., ograniczył dowód z przesłuchania stron do przesłuchania powoda A. Ł.. Sąd dał wiarę zeznaniom powoda A. Ł., z uwagi ich spójność.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i dlatego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 roku (Dz.U.2007.50.331 ze zm.), Przedsiębiorcy są zobowiązani do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu. Niniejsze żądanie powinno zawierać:

- 1) wskazanie zakresu informacji;
- 2) wskazanie celu żądania;
- 3) wskazanie terminu udzielenia informacji;
- 4) pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

Natomiast, zgodnie z art. 106 ust. 2 pkt 2 cytowanej ustawy, na przedsiębiorcę może być nałożona kara za niedopełnienie obowiązku udzielenia informacji żądanych przez Prezesa UOKiK na podstawie art. 50 niniejszej ustawy, gdy ten zaniechał swoim obowiązkom choćby nieumyślnie.

Przenosząc powyższe regulacje prawne na grunt niniejszej sprawy, należy wskazać, że nałożenie na powodów kary pieniężnej zostało spowodowane niedopełnieniem przez nich obowiązku wynikającego z niniejszych przepisów. Powodowie nie udzielili Prezesowi UOKiK informacji, do jakich zostali zobowiązani wezwaniami z dnia: 26 października, 24 listopada 2017 roku i 12 stycznia 2018 roku (k. 3-4, 5-6, 9 akt adm.). Ponadto zauważyć należy, iż udzielili pełnej odpowiedzi na wezwania prezesa UOKiK dopiero pismem z dnia 6 sierpnia 2018 roku (k. 50-52), jednak nastąpiło to po upływie terminów wskazanych w wezwaniach oraz po wszczęciu przez Prezesa UOKiK postępowania w sprawie nałożenia kary, a nadto, po wydaniu zaskarżonej decyzji. Pismo powodów z dnia 9 lipca 2018 roku stanowiło bowiem przedstawienie stanowiska co do niemożności udzielenia odpowiedzi na skierowane do nich wezwania.

W treści odwołania strona powodowa usprawiedliwiała zwłokę w wykonaniu przedmiotowego zobowiązania remontem części administracyjno – biurowej. Powód A. Ł. wskazał, że w remontowanej części znajdowały się, zabezpieczone przed remontem dokumenty, do których nie było dostępu. Powód nie był jednak w stanie wskazać w jakim dokładnie okresie nie było dostępu do dokumentów niezbędnych do udzielenia pozwanemu odpowiedzi na wskazane w treści zaskarżonej decyzji informacje. Zauważenia wymaga okoliczność, iż z treści złożonej przez powodów dokumentacji wynika, że w okresie braku odpowiedzi na wezwania z dnia 26 października i 24 listopada 2017 roku oraz 12 stycznia 2018 r., miały miejsce 2 kontrole; tj. w dniu 15 grudnia 2017 roku - w przedmiocie oceny stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń i urzędzeń oraz w okresie od 25 lipca 2017 roku do dnia 23 maja 2018 roku, z przerwą od dnia 29 lipca 2017 roku do dnia 6 października 2017 roku z ZUS. Z powyższego wynikałoby zatem, że strona powodowa była w stanie przedstawiać dokumentację innym organom podczas przeprowadzanych przez nich kontroli. Powodowie nie wykazali w niniejszym postępowaniu faktu, aby w konkretnym czasie strona powoda nie miała dostępu do konkretnych dokumentów niezbędnych do udzielenia pozwanemu stosownych informacji. Co znamienne, powód w treści swych zeznań nie był w stanie wskazać jakie konkretnie przyczyny uniemożliwiły powodom udzielenie informacji na poszczególne wezwania, wskazując jedynie, iż jest przekonany, że w związku z natłokiem spraw, umknęły im wezwania i pouczenia o możliwości nałożenia kary pieniężnej. Przypomnieć tu należy, iż w odpowiedzi na wezwanie z dnia 24 listopada 2017 roku, powódka zwróciła się o przedłużenie terminu do udzielenia informacji do dnia 31 grudnia 2017 roku i pomimo jego upływu, wezwanie pozostało bez odpowiedzi, podobnie jak również kolejne, tj. z dnia 12 stycznia 2018 roku. Ponadto, w przekonaniu Sądu, powodowie jako przedsiębiorcy, powinni byli liczyć się z możliwością ewentualnych kontroli, jak i negatywnymi konsekwencjami nieprzedłożenia dokumentów i w związku z tym, na czas remontu powinni byli zabezpieczyć dokumenty dotyczące ich działalności, w taki sposób, aby w sytuacji konieczności przedstawienia ich odpowiednim organom, mieć umożliwiony do nich dostęp. Nadto, zasadnie zauważył pozwany, iż wymienione w wezwaniach informacje i dokumenty dotyczyły podstawowych aspektów ich działalności. Powodowie podnosili również, że nieprzedstawienie żądanych informacji, wynikało również z faktu, iż powodowie wypełnili swoje obowiązki selektywnie, gdyż w pierwszej kolejności musieli zadbać o najwyższe dobro pensjonariuszy, a dopiero w drugiej kolejności odpowiadać na pytania Prezes UOKiK. Wskazać tu jednak należy, iż jak wskazał pozwany, przedmiotowe wezwania były kierowane w toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego, mającego na celu wstępne ustalenie, czy działania powodów polegające na prowadzeniu placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym oraz osobom w podeszłym wieku bez wymaganego przepisami ustawy o pomocy społecznej zezwolenia wojewody, mogą wprowadzać konsumentów w błąd w zakresie legalności prowadzonej działalności gospodarczej i jednocześnie stanowić praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Działanie Prezesa UOKiK mające na celu wyjaśnienie powyższych okoliczności, również w konsekwencji miało na celu dobro osób przebywających pod opieką powodów. Z tych względów powodowie w sposób nieuprawniony upatrywali po swojej stronie uprawnienie do wyboru momentu, w którym przekażą pozwanemu żądane w trybie art. z art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów informacje i dokumenty. Obiektywnie zatem rzecz ujmując powodowie posiadali informacje i dokumenty żądane przez Prezesa Urzędu i mogli je przedstawić, czego jednak nie uczynili.

W świetle powyższego, wbrew przekonaniu powodów, powyżej wskazywane okoliczności nie stanowiły okoliczności usprawiedliwiających i uprawniających powodów do nieudzielenia pozwanemu odpowiedzi na powyższe wezwania, zwłaszcza, że ustawodawca przewidział odpowiedzialność, o której mowa w art. 106 ust. 2 pkt 2 cytowanej ustawy, choćby przedsiębiorca nie udzielił informacji nieumyślnie.

Powodowie w treści odwołania wskazali na naruszenie przez pozwanego przepisu art. 106 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Podkreślić należy, iż niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązku przekazania żądanych informacji i dokumentów z naruszeniem terminu oznaczonego przez Prezesa Urzędu, może spowodować nałożenie kary pieniężnej. Nałożenie kary na przedsiębiorcę pozostawione jest uznaniu Prezesa Urzędu. Niewątpliwie, w przedmiotowej sprawie spełniona została przesłanka z art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy, w konsekwencji, nałożenie na powodów kary pieniężnej jest w pełni uzasadnione. Nie jest bowiem możliwe uznanie za słuszne, stwierdzenie naruszenia przez Prezesa niniejszego przepisu, ponieważ powodowie trzykrotnie nie złożyli wymaganych przez Pozwanego informacji w określonym terminie, co skutkowało nałożeniem kary pieniężnej, zgodnie z przepisami prawa.

Wbrew ciążącemu na powodach obowiązkowi przekazania informacji Prezesowi UOKiK, powodowie ich nie udzielili, natomiast korespondencja wysłana po wyznaczonym przez Prezesa UOKiK terminie nie może zostać uznana za realizację niniejszego obowiązku.

Nie sposób zgodzić się ze stroną powodową, jakoby nałożona kara pieniężna w wysokości po 10.000,00 zł na każdego z powodów była niewspółmierna do stopnia naruszenia. Podkreślenia wymaga fakt, iż ustawodawca w art. 106 ust. 2 pkt 2 przewidział możliwość nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej w wysokości do 50 000 000 euro. Natomiast, pozwany nałożył na powoda karę relatywnie niską, tj. w wysokości po 10.000,00 zł na każdego z powodów kierując się jednocześnie przekonaniem, że nałożona kara powinna spełniać zarówno funkcję represyjną jak i prewencyjną.

Wysokość kary nie jest uzależniona od wielkości przychodu osiągniętego przez przedsiębiorcę. Przy jej ustalaniu pozwany w sposób prawidłowy wziął pod uwagę przepis art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zawierający przykładowy katalog wytycznych, umożliwiających ustalenie wysokości kary z uwzględnieniem okresu naruszenia przepisów ustawy, stopnia naruszenia przepisów ustawy, okoliczności naruszenia przepisów. Funkcją przepisu art. 111 jest bowiem określenie ram wyznaczających zakres swobodnego uznania administracyjnego Prezesa Urzędu przy stosowaniu kar pieniężnych, przez co należy rozumieć zarówno ustalanie ich wysokości, jak i podejmowanie decyzji co do zasadności i potrzeby nałożenia kary w konkretnym przypadku.

Mając na uwadze powyższe przyjąć należało, iż nałożenie na powodów kary we wspomnianej wysokości było uzasadnione, zważywszy na fakt, że informacje żądane przez pozwanego miały na celu ustalenie czy działania powodów mogą wprowadzać konsumentów w błąd w zakresie legalności prowadzonej działalności gospodarczej i jednocześnie stanowić praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Mając na względzie fakt, że pierwsze wezwanie pochodziło z dnia 26 października 2017 roku, doręczone powodom w dniu 30 października 2017 roku, pozwany pozostawał bez informacji żądanych przedmiotowymi wezwaniami przez kilka miesięcy. Ponownie przypomnieć tu też należy, że sam fakt złożenia odpowiedzi nie świadczy o prawidłowym wykonaniu nałożonego na powoda obowiązku, gdyż ów obowiązek nie został zrealizowany w wyznaczonym dla powodów terminie. Zasadnie też przyjął pozwany, że powodowie mieli świadomość skutków nieudzielenia informacji, zwłaszcza, iż jak już wyżej wskazano, powódka wniosła o przedłużenie terminu w odpowiedzi na wezwanie z listopada 2017 roku, co uzasadniało przyjęcie, że powodowie umyślnie nie odpowiedzieli na wezwania, zdając sobie sprawę z tego, że w ten sposób co najmniej utrudniają przebieg prowadzonego postępowania wyjaśniającego. Zasadnie zatem pozwany przyjął powyższą okoliczność jako obciążającą. W sposób prawidłowy pozwany ocenił również, że wcześniejsza współpraca nie może być uznana za okoliczność łagodzącą, w ramach czynności podejmowanych w trybie art. 49a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, gdyż współpraca ta miała miejsce poza postępowaniem wyjaśniającym.

Brak było również podstaw do przyjęcia, że nałożona przez pozwanego kara we wspomnianej wysokości jest nadmiernie dolegliwa. Strona powodowa nie wykazała w żaden sposób, aby zachodziły jakiegokolwiek przesłanki skutkujące obniżeniem nałożonej przez pozwanego kary pieniężnej. Powód w toku niniejszego postępowania nie wykazał, aby nałożona kara zachwiała jego płynność finansową. Wskazać przy tym należy, iż kara w nałożonej wysokości, relatywnie niska, stanowi bowiem karę w dolnej granicy ustawowej (biorąc pod uwagę wysokość zastrzeżonej przez ustawodawcę górnej granicy kary wynoszącej 50 000 000 euro) i zarazem adekwatna do zakresu stwierdzonego naruszenia, będzie również odpowiednio odczuwalna, na tyle dolegliwa, aby spełniła swoje funkcje.

Należało zatem przyjąć, iż kara w wysokości nałożonej decyzją z dnia 17 lipca 2018 roku, będzie na tyle odczuwalna dla powodów, aby spełniła swoje funkcje represyjną i zapobiegawczą sprawiając, że powodowie, jako podmioty ukarane będą stosowały się do obowiązującego porządku prawnego, a także wychowawczą oddziałując zniechęcająco na innych przedsiębiorców do podejmowania działań niezgodnych z prawem.

W świetle powyższego niezasadne okazały się zarzuty naruszenia art. 77 w zw. z art. 107§3 k.p.a., albowiem pozwany w sposób wyczerpujący zebrał i rozpatrzył cały materiał dowodowy, jak również w sposób prawidłowy zawarł w uzasadnieniu w szczególności wskazanie faktów, które uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz wyjaśnił podstawy prawne decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.

Reasumując powyższe rozważania, zdaniem Sądu Okręgowego, odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie, gdyż zaskarżona decyzja odpowiada przepisom prawa. Z tych względów, na podstawie art. 479^{31a} § 1 k.p.c. Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu rozstrzygnięto, zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, przyjmując, że powodowie solidarnie, jako strona przegrywająca sprawę, zobowiązani są do zwrotu pozwanemu kosztów procesu, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 720 zł ustalone na podstawie zgodnie z treścią § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz.1804 ze zm.).

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w sentencji.

SSR (del.) Jolanta Stasińska